

Beiarn kommune
8110 MOLDJORD

MØTEINNKALLING

Utvalg: FORMANNSKAPET
Møtested: Møterommet, Kommunehuset
Møtedato: 29.11.2017 **Tid:** 09:00

Eventuelt forfall meldes til tlf. 75569000
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Innkalte:

Funksjon	Navn	Forfall Innkalt for
	Monika Sande	
	Andre Kristoffersen	
	Håkon A.N. Sæther	
	Linda T Moen	
	Gudbjørg Navjord	

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Tittel
41/17	17/715 GODKJENNING AV PROTOKOLL - FORMANNSKAPET
42/17	17/204 BUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPLAN FOR 2018 - 2021
43/17	17/714 MØTEPLAN 2018
44/17	16/792 INFORMASJON OM EKTESKAPSLOVEN - VIGSELSMYNDIGHET
45/17	17/431 ETABLERING AV NYTT INTERKOMMUNALT SEKRETARIATSSELSKAP OG REVISJONSSELSKAP I NORDLAND
46/17	17/689 KONSESJONSKRAFTAVTALE MED NORDLAND FYLKESKOMMUNE

47/17

17/697

STRATEGIPLAN REISELIV SALTEN

Beiarn kommune, 23.11.2017

Monika Sande
ordfører

GODKJENNING AV PROTOKOLL - FORMANNSKAPET

Saksbehandler: Karin Nordland
Arkivsaksnr.: 17/715

Arkiv: 033

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**
41/17 Formannskapet

29.11.2017

BUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPLAN FOR 2018 - 2021

Saksbehandler: Ole Petter Nybakk
 Arkivsaksnr.: 17/204

Arkiv: 151

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**
 42/17 Formannskapet 29.11.2017

Rådmannens innstilling:

I medhold av kommunelovens §§ 44 og 45, vedtas økonomiplan for 2018 – 2021 og budsjett for 2018 som følger:

1. Avgifts- og gebyrregulativet for 2018 vedtas iht vedlegg.
2. Budsjett for 2018, vedtas på rammenivå for hver enkelt avdeling og for kirkelig fellesråd. Rammeområdene gis følgende netto utgiftsrammer:

Budsjett 2018		NOK
Driftsinntekter	Sentral ledelse	11 724 857
Driftsinntekter	Land./kult./miljø	6 450 023
Driftsinntekter	Teknisk	7 256 092
Driftsinntekter	Religiøse formål	1 283 000
Driftsinntekter	Oppvekst	24 994 851
Driftsinntekter	Helse og omsorg	46 056 480
Driftsinntekter	Næring	-3 946 762
SUM - til fordeling drift		91 540 052

3. Beiarn kommunes økonomiplan for 2017 – 2020 vedtas slik det fremgår av vedlagte spesifikasjoner, oversikter og tiltak. Investeringsiltakene er vedtatt i Beiarn Formannskap i møte 15. november 2017.
4. Kommunestyret godkjenner låneopptak for 2018 i henhold til oppstilt oversikt over investeringene og hvordan disse planlegges finansiert:

Kr. 4.000.000 som startlån til videre utlån

Kr. 22.624.000 som lån til kommunale investeringer 2018 .

5. I medhold av eiendomsskatteloven § 2 og § 3, første ledd bokstav a, videreføres for 2018, utskrivning av eiendomsskatt på verk og bruk (næring). Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2018 settes til 7 promille, jfr eiendomsskatteloven §11, første ledd. Eiendomsskatten skal betales i to terminer, pr 1. juni og pr. 1. desember.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter skattevedtekter vedtatt av kommunestyret.

6. Rådmannen gis fullmakt til å regulere rammeområdenes budsjetter internt mellom ulike ansvar så lenge dette er innenfor kommunestyrets tildelte ramme.
7. Økonomiplanen for årene 2019 – 2021 godkjennes iht de oppstillinger og tiltak som følger av rådmannens forslag og som gir budsjettbalanse for det enkelte år.

Saksutredning:

Rådmannen legger med dette fram forslag til budsjett for 2018 og økonomiplan for perioden 2018-2021. I likhet med tidligere år er budsjett og økonomiplan integrert i ett og samme dokument. Prioriterte investeringer er tatt inn i dette dokumentet, etter egen behandling i Formannskapet 15. november. Investeringsplanene er rekordstore.

Beiarn kommune skal investere for 110 millioner i løpet av de neste fire årene, der 42 millioner kommer i 2018. Vi satser mer enn noen gang – og vi gjør det nå!

Beiarn er fortsatt en kommune med negativ vekst, selv om folketallet fra januar 2016 til januar 2017 gikk opp med ni personer til 1.043. Folketallet ved kvartal tre i 2017 er på 1.032. I rådmannens balanserte budsjett er det lagt til grunn at tiltakene skal gi en forsiktig vekst i folketallet, fra dagens nivå.

SSB og bladet Kommunal Rapport har fremskrevet utviklingen for Beiarn. De påpeker at vår kommune er blant de 10 i landet som har størst utfordringer knyttet til befolkningsutviklingen. Alderssammensetningen, at vi bor veldig spredt og dermed får ekstra utgifter, at vi har lang pendleravstand til trendy typer jobb og at tradisjonelle lokale arbeidsplasser, med unntak av kommunale helsetjenester, trenger færre hender i fremtiden oppgis som de viktigste årsakene. Å bidra til å skape nye arbeidsplasser og å være veldig offensive i boligpolitikken er kommunens motmedisin og største fokus. I tillegg vil vi arbeide hardt for å opprettholde kvalitet og tilgjengelighet på de lovpålagte tjenestene.

Beiarn har en solid, men en nokså spesiell økonomi. Det er alminnelig godt kjent. Vi oppnådde et bra netto driftsresultat for året 2016 og resultatet for 2017 blir vesentlig bedre. Vi legger dermed på oss økonomiske reserver og kan tillate oss å gjøre noen spenstige prioriteringer. Etter hvert. Tolmodighet og god planlegging er rådmannens anbefaling i dette bildet.

I all hovedsak skyldes nåsituasjonen en positiv finansavkastning og at våre plasserte midler snart utgjør to brutto årsbudsjett. Eller uttrykt på en annen måte. Kommunens egenfinansierte gjeld er på ca 1/3 av kommunens plasserte aktiva. Det vi likevel må huske er at ingen trær vokser til himmels. Vi kommer altså til å få oss en økonomisk nesestyver. Spørsmålet er bare når det skjer. De alvorlige korreksjonene i finansmarkedene pleier å komme sånn ca hvert tiende år. Perioden vi ofte benevner finanskrisen startet 9. august 2007. Beiarn kommune har behov for ennå litt større økonomiske reserver til å møte en ventet nedtur. Bildet vårt er likevel mulighetsorientert og helt annerledes enn de fleste naboer. Vi tar det med oss og håper vår positive syn på fremtiden er felles for de fleste beiarværing, for samarbeidspartnere og

for næringslivet.

Beiarn kommune har de siste årene gjennomført tunge investeringsoppgaver og samtidig altså klart å bygge litt reserver. Etter avlegging av regnskap for 2017 regner rådmannen med at vi har reserver tilsvarende ca 2/3 av det som rent faglig sett vurderes som et akseptabelt nivå, før vi kan øke bruken av finansavkastning til driftsformål ennå noe mer. I dag er bruken av disse midlene på nivå ca. 5,5 mill/år i den ordinære drifta. Rådmannen tilrår at vi er svært forsiktige med å sette inn mer til ordinær drift. En viktig del av det balanserte budsjettforslaget er likevel lagt slik at nye investeringer i perioden i stor grad finansieres ved bruk av avkastning på finansene utover de nevnte kr. 5,5 mill/år. Alternativet vil være å la være å investere, eller å ta den ordinære drifta betydelig ned ved å si opp folk for å ha råd til å betale renter og avdrag på de investeringene som vi mener vil gi optimisme og vekst. Eller å betale investeringene direkte med fondsmidler – men da få en betydelig mindre avkastning. Formannskapet har sluttet seg til investeringene og den nevnte måten å finansiere disse på.

Også Beiarn kommunes hovedinntekter kommer gjennom det departementsstyrte inntektssystemet. Skal kommunene kunne møte et nytt år uten for store utfordringer, må inntektssystemet gi oss merinntekter som i alle fall dekker opp ventet lønns- og prisvekst. Svaret får vi ved fremleggelsen av forslag til statsbudsjett. På dette området er statsbudsjett for 2018 god lesing for oss. Beiarn kommune ventes å få en økning i det vi benevner frie inntekter på ca 3,6 %, mens lønns- og prisvekst ventes å utgjøre 2,7 %. Vi har likevel påtatt oss nye kostnader gjennom at vi har fått overført mer oppgaver fra staten uten full statlig finansiering, investeringene vi allerede har gjort gir økte rente- og avdragskostnader og vi har fremdeles betydelige smådriftsulemper og en kostnadskrevende skolestruktur. Beiarn kommune har derfor behov for inntekter utover det som følger av inntektssystemet for å være offensive i utviklingsarbeidet og for fortsatt å kunne utvikle tjenestetilbudet i tråd med krav fra myndighetene og forventninger fra innbyggere.

Slike tilleggsinntekter har Beiarn fra kraftområdet. Toppåret ser imidlertid ut til å være passert for lang tid fremover. Det er stor usikkerhet knyttet til særlig eiendomsskatt på kraftverk. I 2015 utgjorde de samlede kraftinntektene 28,2 millioner, mens man i 2016 fikk 25,9 millioner. På dette området var det ingen trøst å hente i Regjeringens forslag til statsbudsjett. Tvert imot. Inntektene for 2017 blir lavere enn i 2016 slik det nå ser ut og vil ytterligere synke i planperioden. Rådmannen har beregnet inntektsnedgangen og lagt den til grunn i den budsjettutfordringen vi har. Samtidig tør rådmannen legge inn to positive tiltak for å balansere budsjett og økonomiplanen. Disse handler om at vi ventelig får medhold i en viktig uenighetssak og at vi får merinntekt på salg av egen konsesjonskraft på grunn av forventninger om noe høyere kraftpris.

Slik rådmannen ser det vil altså synkende kraftinntekter etter hvert måtte erstattes av økt bruk av usikre finansinntekter til driftsformål. Når vi i denne planen i stedet bruker mer av avkastningen til å dekke rente- og avdragskostnader på investeringene så synliggjør vi risikoen. Det er en vanskelig balanseøvelse vi holder på med. Reserven ligger i å gjøre noe med strukturen på skolesida, innføre eiendomsskatt på hytter og hus eller å ta den den kommunale drifta betydelig. For å klare å balansere økonomiplanen på realistisk måte slik kommuneloven krever, tilrår eiendomsskatt innført med virkning fra 2020.

Det er også stor usikkerhet knyttet til flyktningetjenesten. Rådmannen har lagt til grunn at kommunen får nye kvoteflyktninger helt på slutten av 2017 (seks stk). Dette påvirker særlig

flyktningetjenesten, barnehage, skole, helsetjeneste, teknisk mv. I økonomiplanen beregner Beiarn kommune å avslutte sitt arbeid med å ta imot flyktninger. Det er oppnådd enighet mellom KS og IMDI som ikke er til å misforstå. Flyktningetilstrømmingen blir vesentlig lavere og samfunn av vår størrelse er ikke funnet egnet til å ta imot flyktninger i det videre.

Rådmannen legger fram et forslag der kommunens utfordringer med å balansere budsjettet for 2018 i utgangspunktet har en underdekning på 3,9 millioner. Ett sett av tiltak foreslås for å oppnå den helt nødvendige budsjettbalansen. Herunder gjentas at rente- og avdragskostnadene ved nye betydelige investeringer skal dekkes av en forventet finansavkastning og at vi har tillatt oss å forvente økt tilflytting med påfølgende økte inntekter som resultat av de strategisk valgte og offensive investeringene som allerede er vedtatt.

Saksfremlegget er en integrert del av budsjettdokumentet, som er på 125 sider. For fullstendige opplysninger henvises til dette.

MØTEPLAN 2018

Saksbehandler: Ole Petter Nybakk
Arkivsaksnr.: 17/714

Arkiv: 033

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
43/17	Formannskapet	29.11.2017

Rådmannens innstilling:

Møteplan for 2018 godkjennes.

Saksutredning:

Vedlagt følger forslag til møteplan for lokalpolitikken for 2018. Forslaget er utarbeidet i samråd mellom ordfører, politisk sekretariat og rådmannen. I sitt møte 22. november foreslo PLR datoer for sine egne møter. Disse er i stor grad tatt inn slik utvalget selv foreslo, men endringer er foretatt for å få de ulike utvalgene til å henge sammen med hverandre.

Forslag til møtedag for Driftsutvalget er merket med DRU

Forslag til møtedag for Plan- og ressursutvalget er merket med PLR

Forslag til møtedag for Formannskapet er merket med FSK

Forslag til møtedag for kommunestyret er merket med KST

Vi benytter anledningen til å minne om reglementet som er vedtatt av kommunestyret og om kommunelovens bestemmelser om møteplikt, rett til fri og kostnadsdekning.

	Januar 2018	Februar 2018	Mars 2018	April 2018	Mai 2018	Juni 2018
M 1 <u>1</u> Nyttårsdag	T 1	T 1		S 1 Første påskedag	T 1 Første mai	F 1 SR-møte
T 2	F 2	F 2		M 2 <u>14</u> Andre påskedag	O 2	L 2
O 3	L 3	L 3		T 3	T 3	S 3
T 4	S 4	S 4		O 4	F 4 AU-møte i SR	M 4 <u>23</u>
F 5	M 5 <u>6</u>	M 5 <u>10</u>		T 5	L 5	T 5
L 6	T 6	T 6		F 6	S 6	O 6 FSK
S 7	O 7	FSK O 7 St.møte KS		L 7	M 7 <u>19</u>	T 7
M 8 <u>2</u>	T 8	T 8 KLP i Trondheim		S 8	T 8	F 8
T 9	F 9	F 9 KLP i Trondheim		M 9 <u>15</u>	O 9	L 9
O 10	L 10	L 10		T 10	T 10 Kristi himmelfartsdag	S 10
T 11	S 11	S 11		O 11	FSK F 11	M 11 <u>24</u> Fylkesting
F 12	M 12 <u>7</u>	M 12 <u>11</u>		T 12	L 12	T 12 Fylkesting
L 13	T 13 Regionmøte LVK	T 13		F 13	S 13	O 13 Fylkesting
S 14	O 14 Regionmøte/Rådm.	O 14	PLR	L 14	M 14 <u>20</u>	T 14 Fylkesting
M 15 <u>3</u>	T 15 SR og KS	T 15		S 15	T 15	F 15
T 16	F 16 SR og KS	F 16		M 16 <u>16</u> Fylkesting	O 16	FST L 16
O 17	L 17	L 17		T 17 Fylkesting	T 17 Grunnlovsdagen	S 17
T 18	PLR S 18	S 18		O 18 Energiråd Ole	F 18	M 18 <u>25</u>
F 19	M 19 <u>8</u>	M 19 <u>12</u>		T 19 Fylkesmøte KS	L 19	T 19
L 20	T 20 Engriråd for Ole	T 20		F 20 Fylkesmøte KS	S 20 Første pinsedag	O 20 KST
S 21	O 21	KST O 21	DRU	L 21	M 21 <u>21</u> Andre pinsedag	T 21
M 22 <u>4</u>	T 22	T 22		S 22	T 22	F 22
T 23 KS-møte i Bodø	F 23	F 23 AU-møte i SR		M 23 <u>17</u>	O 23	L 23
O 24 Nordl.konferanse	L 24	L 24		T 24	T 24	S 24
T 25	S 25	S 25 Palmesøndag		O 25	KST F 25	M 25 <u>26</u>
F 26	M 26 <u>9</u> Fylkesting	M 26 <u>13</u>		T 26	L 26	T 26
L 27	T 27 Fylkesting	T 27		F 27	S 27	O 27
S 28	O 28	O 28		L 28	M 28 <u>22</u>	T 28
M 29 <u>5</u>		T 29 Skjærtorsdag		S 29	T 29 Rådmannsmøte	F 29
T 30		F 30 Langfredag		M 30 <u>18</u>	O 30 SR/KS	DRU L 30
O 31		L 31			T 31	PLR

	July 2018	August 2018	September 2018	Oktober 2018	November 2018	Desember 2018
S 1	O 1	L 1	M 1 <u>40</u>	T 1	L 1	
M 2 <u>27</u>	T 2	S 2	T 2	F 2	S 2	
T 3	F 3	M 3 <u>36</u>	O 3	DRU L 3	M 3 <u>49</u> Fylkesting	
O 4	L 4	T 4	T 4	S 4	T 4 Fylkesting	
T 5	S 5	O 5	FSK F 5	M 5 <u>45</u>	O 5 Fylkesting	
F 6	M 6 <u>32</u>	T 6	L 6	T 6	T 6 St.møte KS	
L 7	T 7	F 7	S 7	O 7	FSK F 7	
S 8	O 8	L 8	M 8 <u>41</u> Fylkesting	PLR T 8	L 8	
M 9 <u>28</u>	T 9	S 9	T 9 Fylkesting	F 9	S 9	
T 10	F 10	M 10 <u>37</u>	O 10 Fylkesting	L 10	M 10 <u>50</u>	
O 11	L 11	T 11	T 11	S 11	T 11	
T 12	S 12	O 12	F 12	FSK M 12 <u>46</u>	O 12	KST
F 13	M 13 <u>33</u>	T 13	L 13	T 13	T 13	
L 14	T 14	F 14	S 14	O 14	F 14	
S 15	O 15	L 15	M 15 <u>42</u>	T 15	L 15	
M 16 <u>29</u>	T 16	S 16	T 16 KS høstkonf.	F 16	S 16	
T 17	F 17	M 17 <u>38</u>	O 17 KS/Energiråd på Ole	L 17	M 17 <u>51</u>	
O 18	L 18	T 18	T 18	S 18	T 18	
T 19	S 19	O 19 Rådmannsmøte	F 19	M 19 <u>47</u>	O 19	
F 20	M 20 <u>34</u>	T 20 SR til Rødøy	L 20	T 20 Råd-møte	T 20	
L 21	T 21	F 21 SR-møte	S 21	O 21 SR	F 21	
S 22	O 22	L 22	M 22 <u>43</u>	T 22	PLR/DRU L 22	
M 23 <u>30</u>	T 23	S 23	T 23	F 23	S 23	
T 24	F 24	M 24 <u>39</u>	O 24	KST L 24	M 24 <u>52</u>	
O 25	L 25	T 25	T 25	S 25	T 25 Første juledag	
T 26	S 26	O 26	KST F 26 AU-møte i SR	M 26 <u>48</u>	O 26 Andre juledag	
F 27	M 27 <u>35</u>	T 27	L 27	T 27	T 27	
L 28	T 28	F 28	S 28	O 28	FSK F 28	
S 29	O 29	PLR L 29	M 29 <u>44</u>	T 29	L 29	
M 30 <u>31</u>	T 30	S 30	T 30	F 30	S 30	
T 31	F 31 AU-møte i SR		O 31		M 31 <u>1</u>	

kommunen å ta betaling for gjennomføring av vigslar ut over dekning av nødvendige påregnelige merkostnader ut over ordinært tilbud.

Departementet har nylig utarbeidet forskrift om kommunalt vigselstilbud. Rådmannen vil komme tilbake til kommunestyret med en orientering om praktiseringen av vigslar i Beiarn kommune, i tråd med de føringer som ligger i saken.

I denne omgang bes kommunestyret ta stilling til hvem vigselstilbudet skal omfatte, og hvem som skal gis vigselmyndighet på vegne av Beiarn kommune.

Vurdering:

Kommunal vigsel er en ny oppgave som blir tillagt kommunene. Opprettelse av kommunalt vigselstilbud må derfor i stor grad baseres på erfaringer og praksis fra tingretten. Salten tingrett mottok i 2016 117 vigslar. Så langt i 2017 er tilsvarende tall 100 vigslar.

Fordelingen av vigslar i løpet av året følger sesongvariasjoner, med høysesong om sommeren, høytider og «populære» datoer. I Salten tingrett er oppgaven i dag fordelt på 7 personer med vigselmyndighet. Gjennomføring av vigslar skjer på fredager, og det settes en tidsramme på ca 30 minutter pr vigsel. Vanlig praksis er at vigslarne fordeler vigseloppgaven på hver sine uker. For selve vielsen medgår to ressurser; en ressurs til mottak av brudepar og gjester, og en ressurs som foretar selve vielsen. Foruten selve seremonien medgår ca 1,5 times ressursbruk til saksbehandling i form av for- og etterarbeid.

Rådmannen vurderer det som mest hensiktsmessig at ansvaret for administrering og tilrettelegging av vigselstilbudet legges til politisk sekretariat. Dette begrunnes med at ansvaret for kommunalpolitisk representasjon fra før ligger under sekretariatets ansvarsområde, i tillegg til at sekretariatet samhandler nært med politisk og administrativ ledelse i det daglige. Rådmannen har som utgangspunkt at dette kan utføres med bruk av eksisterende personalressurser.

Hvem vigselstilbudet skal gjelde for

Det er uklart om antall vigslar i Beiarn vil gå ned som følge av at brudefolk nå får anledning til borgerlig vigsel i egen kommune. Det tas høyde for at Salten tingrett i dag foretar vigsel av brudefolk fra andre kommuner, men som tilhører tingrettens geografiske område. På den annen side kan det tenkes at en del personer fortsatt ønsker vigsel i Bodø på grunn av det øvrige tilbudet som finnes i fylkeshovedstaden. Bodø Bystyre har åpnet for at brudefolk fra andre kommuner kan vies i Bodø.

Egnede lokaler og øvrig ressursbruk

Foruten administrative ressurser må det opprettes et seremonirom for gjennomføring av velsar. Det må legges til rette for å skape en verdig ramme rundt en viktig hendelse i folks liv. Rådmannen foreslår at dette gjennomføres med omdisponering av eksisterende lokaler. Vi tenker foreløpig at dette kan gjøres på ordførers kontor eller på møterommet i kommunehusets 2. etasje etter en viss oppgradering. I tillegg vurderes om kommunen skal kunne gjøre seg bruk av stavkirka på Savjord. Det siste er ikke i skrivende stund avklart. Med relativt små ressurser vil lokalene kunne fungere greit til formålet.

Rådmannen opplever det som viktig at oppgaven skal utføres som et beskjedent tillegg til eksisterende arbeidsoppgaver, og derfor bør kunne utføres i tilknytning til eksisterende arbeidslokaler slik at tidsbruken ikke blir for omfattende. Det er foreløpig ikke kjent om det vil

medføre økte overføringer til kommunene som følge av at oppgaven overføres fra tingretten. Regjeringens forslag til statsbudsjett sier ikke noe om dette så langt vi har funnet ut av det.

Rådmannen anbefaler for øvrig at gjennomføringen av vigslar legges nært opp til slik ordningen i dag praktiseres i Salten tingrett. Dette innebærer at det som ordinært tilbud ikke åpnes for vigsel i andre lokaler enn det som avklares gjennom behandlingen av denne saken. Vi tenker her på om stavkirka skal kunne benyttes eller ikke. Så må man også avklare om kommunens tilbud skal avgrensnes til kommunens åpningstider, slik Salten tingrett praktiserer dette og der vigslar bare gjennomføres på fredager (og i tingrettens egne lokaler).

I dette spørsmålet er rådmannen av den oppfatning at lørdager i sommerhalvåret må kunne tilbys. Først da vil kommunale vigslar kunne ses på som et attraktivt tilbud. Potensialet for brudefolk med tilhørighet og røtter i Beiarn anses nokså begrenset, men reisetid fra bosted til Beiarn bør ikke i seg selv være en faktor som begrenser tilbudet. I dette ligger også at rådmannen mener tilbudet skal kunne gis til brudefolk bosatt utenfor kommunen.

Rådmannen mener det må kunne åpnes for slike tilfeller, men da slik at kommunens reelle kostnader til eventuelt leie av lokaler (bare stavkirka om den godkjennes) og lønn/godtgjøring til kommunalt ansatte må dekkas av brudefolket. En generell åpning for vigsel på andre dager enn fredager og lørdager og/eller i andre lokaler kan vurderes i forbindelse med evaluering av tilbudet.

Oppnevning av vigslere

Det følger av lovendringen at ordfører og varaordfører gis vigslarmyndighet. Til tross for usikkerhet rundt det framtidige omfanget av antall vigslar i Bodø, mener rådmannen at det vil være behov for vigslere ut over ordfører og varaordfører. Likeså er det viktig å sikre at vigselstilbudet er stabilt over tid.

Lovendringen åpner for at bystyret kan delegere slik myndighet til «*kommunalt ansatte eller folkevalgte som kommunestyret selv gir slik myndighet*». Lovtekst med tilhørende rundskriv av 21.09.2017 presiserer at beslutningen om hvem som skal ha vigslarmyndighet må besluttes av kommunestyret og ikke kan overlates til andre.

Det er et krav at personer som får vigslarmyndighet enten har et ansettelsesforhold eller er folkevalgt i kommunen. Det er ikke krav om særskilt kompetanse eller erfaring knyttet til å være vigslar. Rådmannen er dog av den oppfatning at det er viktig å ivareta hensynet til at bryllup er en viktig begivenhet i folks liv, og bør utføres av personer med en viss legitimitet i forhold til oppgaven.

Rådmannen viser til at det i lovarbeidene samt i forskrift av 21. september 2017 vises til at det kan være hensiktsmessig at det også tilbys vigslere som er politisk nøytrale. En del brudepar vil sannsynligvis foretrekke å bli viet av en politisk nøytral person. Ordfører og varaordfører står imidlertid i en særstilling som folkevalgte ved at de kan forplikte kommunen rettslig, i tillegg til at de har direkte vigslarmyndighet i loven. Ut fra dette foreslår rådmannen at oppgaven ikke delegeres til øvrige folkevalgte ut over ordfører og varaordfører, men tillegges administrasjonen.

Oppsummering:

Rådmannen viser til at det med relativt kort frist for etablering er besluttet at et kommunalt vigselstilbud skal opprettes med virkning fra 1.1.2018. Rådmannen har derfor fremmet saken ut fra en vurdering av hva som vil være de viktigste rammer å få på plass. Dette av hensyn til at tilbudet skal være kjent for publikum før det trer i kraft. Kommunestyret vil derfor få en

sak vedrørende retningslinjer for kommunalt vigselsstilbud til sitt første møte i 2018. Skulle det komme forespørsler for perioden 1. januar 2018 til dette første møte i 2018, vil nok ordfører være godt i stand til å gjennomføre det. Administrasjonen skal i tilfelle bistå etter aller beste evne.

Vedlegg:

Rundskriv Q-11/2017 fra det kgl. barne- og likestillingsdepartementet

**DET KONGELIGE BARNE-
OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT**

Rundskriv

Nr.
Q-11/2017

Dato
21. september 2017

Kommunale vigslere

Kort om inngåelse av ekteskap

Ekteskap blir inngått ved at brudefolkene møter for en vigslere. Mens begge er til stede skal de erklære at de ønsker å inngå ekteskap med hverandre. Deretter skal vigsleren erklære dem for ektefolk.

Før ekteskapet kan inngås må ekteskapsvilkårene prøves. Det vil si at det skal kontrolleres at de som skal gifte seg oppfyller vilkårene i ekteskapsloven. Det er folkeregistermyndigheten (skattekontoret) som prøver at ekteskapsvilkårene er oppfylt.

Lovendring

Fra 1. januar 2018 overtar kommunene ansvaret for borgerlige vigslere. Bestemmelsene om inngåelse av ekteskap følger av ekteskapsloven kapittel 3. Lovendringene som er vedtatt er (endringer i kursiv):

§ 12 Vigslere

Vigslere er:

- a) prest i Den norske kirke, og prest eller forstander i et registrert trossamfunn, eller seremonileder eller tilsvarende i livssynssamfunn som mottar tilskudd etter lov 12. juni 1981 nr. 64 om tilskott til livssynssamfunn når Kongen har godkjent formen for inngåelse av ekteskap.
- b) *ordførere, varaordførere og kommunalt ansatte eller folkevalgte som kommunestyret selv gir slik myndighet.*
- c) *utsendt utenriktjenestemann, jf. utenriktjenesteloven § 14.*
- d) *Sysselmannen på Svalbard. Sysselmannen kan delegere vigselsmyndighet til tjenestemenn ved sysselmannskontoret.*
- e) særskilt vigslere oppnevnt av departementet i tilfeller der det er behov for det på grunn av lange avstander eller av andre grunner. Oppnevningen gjelder for fire år.

Departementet kan gi forskrift om tildeling og tilbaketrekking av vigselfrett for seremonileder eller tilsvarende i livssynssamfunn.

§ 12 a Vigsler i kommunen

Kommunen skal ha et tilbud om vigsel for kommunens innbyggere og personer som ikke er bosatt i Norge, men som fyller vilkårene for å inngå ekteskap i Norge etter kapittel 1.

Departementet kan gi forskrift om kommunalt vigselstilbud med regler om at vigselstilbudet skal være tilgjengelig og om betaling for vigsler.

Vigselsmyndighet i kommunen

Lovendringen innebærer at ordførere, varaordførere og kommunalt ansatte eller folkevalgte som kommunestyret selv gir slik myndighet skal gjennomføre vigsler. Ordførere og varaordførere får en direkte myndighet etter loven. I tillegg kan kommunestyret gi vigselsmyndighet til personer som er ansatt eller folkevalgt i kommunen. Med ansatt menes både fast ansatt og midlertidig ansatt. Kommunen kan også velge å ansette noen for denne oppgaven. Beslutningen om hvem som skal ha vigselsmyndighet, i tillegg til ordfører og varaordfører, skal tas av kommunestyret selv og kan ikke overlates til andre.

Kommunen må selv vurdere hvem som er egnet for oppgaven. Det er ikke krav om særlig kompetanse eller erfaring. I lovforarbeidene¹ blir det uttalt at det kan være hensiktsmessig at det også tilbys vigslere som er politisk nøytrale.

Vigselsmyndigheten vil opphøre dersom en folkevalgt ikke lenger er folkevalgt eller vigslerens ansettelsesforhold i kommunen avsluttes. Vigselsmyndigheten vil også opphøre dersom kommunestyret trekker tilbake tildelingen.

Kommunen må ha oversikt over hvem som til enhver tid er vigslere. At vigsler har vigselsmyndighet er et vilkår for at ekteskapsinngåelsen er gyldig. For å unngå hyppige skifter av hvem som har vigselsmyndighet, og eventuell usikkerhet knyttet til dette, anbefaler departementet at det gis vigselsmyndighet for en lengre periode. Det anbefales også at det ikke tildeles vigselsmyndighet bare for engangstilfeller.

Det kan være hensiktsmessig at kommunen gir informasjon om hvem som er vigslere i kommunen på sine nettsider. Det vil gi innbyggerne et godt tilbud, ved at de vet hvem som er vigslere og hvem de kan henvende seg til. Det vil også kunne lette arbeidet for folkeregistermyndigheten og andre myndigheters kontroll av at vigselen er gyldig inngått.

Vigsler skal sammen med vigselsmeldingen til folkeregistermyndigheten legge ved dokumentasjon for sin vigselsmyndighet, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 5. Dette innebærer at tildeling av vigselsmyndighet må være skriftlig.

En kommunal vigsler kan gjennomføre en vigsel i hele landet. Uansett hvor vigselen gjennomføres, handler vigsleren på vegne av den kommunen han er folkevalgt eller ansatt i, for eksempel når det gjelder regler for dekning av merutgifter ved vigselen.

¹ Prop. 91 L (2016-2017) Endringer i ekteskapsloven og bustøttelova m.m. (oppgaveoverføring til kommunene)

Dersom kommuner ønsker å inngå interkommunalt samarbeid om vigseloppgaven, må dette gjøres innenfor reglene i ekteskapsloven og kommuneloven. Dette innebærer blant annet at ordfører og varaordfører i kommunene som samarbeider, fortsatt har vigselmyndighet og det er kommunestyrene selv som må gi myndighet til ansatte eller folkevalgte i de deltakende kommunene som skal få slik myndighet. Denne oppgaven vil innebære myndighetsutøvelse, og det vil derfor være vertskommunemodellen etter reglene i kommuneloven kapittel 5 A som er egnet samarbeidsmodell.

Tilbud om vigsel

Kommunen har plikt til å ha et tilbud om vigsel for kommunens innbyggere og personer som ikke er bosatt i Norge, men som fyller vilkårene for å inngå ekteskap i Norge, jf. ekteskapsloven § 12 a.

Det er tilstrekkelig at én av brudefolkene er bosatt i kommunen for atplikten gjelder. Hvem som anses å være bosatt i kommunen følger av de alminnelige regler om folkeregistrering av bostedsadresse, jf. folkeregisterloven med forskrifter.

Ekteskapsloven bygger på en forutsetning om at de som oppfyller vilkårene for inngåelse av ekteskap og kravene til prøving, har krav på vigsel i Norge. Det gjelder også personer som bare oppholder seg midlertidig i landet. Kommunenes tilbud om borgerlig vigsel gjelder både for utenlandske brudefolk og for norske statsborgere som er bosatt i utlandet. Disse gruppene skal også få benytte seg av vigselstilbudet i kommunen, uten å måtte betale for dette. En slik ordning er videreføring av praksis fra borgerlige vigslere i domstolene.

Kommunen kan selv bestemme om de vil tilby vigslere for andre kommuners innbyggere.

Forberedelse til vigsel

De som tar kontakt med kommunen om vigsel må få beskjed om at de må ha gyldig prøvingsattest på tidspunktet for ekteskapsinngåelsen, jf. ekteskapsloven § 14 første ledd jf. § 10. Det er folkeregistermyndigheten som utsteder prøvingsattest, og den er gyldig i fire måneder fra utstedelse. Prøvingsattesten gis på bakgrunn av egenerklæring fra begge brudefolkene, forlovererklæring og eventuelle andre dokumenter (oppholdstillatelse/ dokumentasjon på skifte/ anerkjennelse av utenlandsk skilsmisse). Skjemaer finnes på [skatteetatens hjemmeside](#) eller hos [statlig blankettarkiv](#). Folkeregistermyndigheten skal på bakgrunn av disse opplysningene prøve om ekteskapsvilkårene etter norsk rett er oppfylt.

Kommunen bør ha rutiner for når vigsel kan avtales med kommunen, for eksempel tidligst fra det tidspunkt det foreligger gyldig prøvingsattest.

Kommunen kan selv bestemme hvor og når de skal tilby vigslere. Det er likevel viktig at tilbudet er tilgjengelig. Tilbudet i kommunen skal dekke etterspørselen på en god måte, jf. forskrift om kommunale vigslere § 1. Departementet legger til grunn at kommunene har rådhus, kommunehus eller andre lokaler som er egnet og kan gjøres tilgjengelige for vigslere.

Gjennomføring av vigsel

I lovforarbeidene har departementet uttalt at det er viktig at kommunen legger til rette for vigselens seremonielle karakter, uavhengig av hvem som gjennomfører vigsel. Rammen

rundt vigselen, som bruk av det borgerlige vigselsformularet og egnet lokale, er av stor betydning for om seremonien oppleves som høytidelig og verdig.

Det borgerlige vigselsformularet, som er en tekst som vigsler leser under seremonien, skal benyttes ved gjennomføring av borgerlige vigsler. Vigselsformularet setter en ramme rundt hva vigselsseremonien skal inneholde. Seremonien kan tilpasses med for eksempel tekst og musikk utover dette, dersom brudefolkene ønsker det. Det er opp til kommunen å vurdere hva de vil tillate av ekstra innhold.

Før vigsel foretas, skal vigsleren motta prøvingsattesten som viser at ekteskapsvilkårene er prøvet, jf. ekteskapsloven § 14. Brudefolkene bør legitimere seg for å godtgjøre at de er de samme personene som det er foretatt prøving for. Til dette kan for eksempel pass, førerkort og bankkort fremlegges. Om legitimasjonen skal godtas, beror på en konkret vurdering.

To vitner må være til stede under seremonien, jf. ekteskapsloven § 11 andre ledd. Dette kan være forloverne eller to andre myndige personer.

Det borgerlige vigselsformularet er vedtatt på bokmål og nynorsk.² Det finnes oversettelser til samisk, engelsk, tysk, fransk, spansk og russisk. Alle versjonene kan finnes på Bufdir sine hjemmesider.

Det følger av ekteskapsloven § 14 andre ledd at en vigsler som kjenner til at et vilkår for å inngå ekteskap ikke er oppfylt, ikke skal foreta vigsel. Dersom vigsler finner at det er grunn til tvil om et vilkår er oppfylt, kan vigselen utsettes og brudefolkene pålegges å skaffe bevis for at vilkåret er oppfylt.

Kommunale vigslere har ellers ikke grunnlag for å nekte å gjennomføre en vigsel, jf. ekteskapsloven § 13 og § 14.

Melding om vigsel og registrering

Prøvingsattesten fra folkeregistermyndigheten utgjør også melding om vigsel og vigselsbok (skjema Q-0309). Skjemaets del om Melding om vigsel/ Vigselsbok skal fylles ut av vigsler. Samtlige spørsmål på vigselsmeldingen skal besvares så langt de passer. Brudefolkene og vitnene skal også undertegne vigselsmeldingen. En bekreftet kopi skal returneres til folkeregistermyndigheten senest innen tre dager, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 4.

Vigsler skal sammen med vigselsmeldingen legge ved dokumentasjon for sin vigselsmyndighet, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 5. For ordfører og varaordfører er det tilstrekkelig med dokumentasjon på vervet.

En bekreftet kopi av skjemaet gis til brudefolkene og utgjør midlertidig vigselsattest. Endelig vigselsattest utstedes av folkeregistermyndigheten.

Kommunen har ansvar for å føre vigselsbok med oversikt over ekteskap som er inngått i kommunen, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 1 første ledd bokstav e). Det originale skjemaet "Prøvingsattest/Melding om vigsel/Vigselsbok", som beholdes av vigsler,

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1996-01-19-4263?q=vigselsformular>

utgjør vigselboken. Det er ellers ikke spesifikke krav til hvordan vigselboken skal føres eller oppbevares.

Økonomi

Forskrift om kommunale vigslar har bestemmelser om betaling for vigslar.

Det følger av forskriften § 2 at vigselstilbudet skal være gratis for kommunens egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge, men som fyller vilkårene for å inngå ekteskap her.

Det følger av § 2 andre ledd at kommunen kan ta betaling for nødvendige merkostnader dersom kommunen tilbyr vigsel ut over det vanlige tilbudet om tid og sted. Med vanlig tid menes både tidspunktet for vigsel og vigselsens varighet. Brudefolkene skal informeres om kostnaden i god tid før vigselen.

Det følger av § 3 at dersom kommunen tilbyr vigsel for andre enn de som er nevnt i § 2 (egne innbyggere og personer som ikke er bosatt i Norge), kan kommunen ta betaling for nødvendige kostnader til vigselen. Brudefolkene skal informeres om kostnaden i god tid før vigselen.

Kostnader som kan kreves dekket av kommunen etter forskriften § 2 og § 3 er for eksempel utgifter for vigslar, transport og oppvarming av lokale. Det er ikke anledning for kommunen til å ta betaling ut over dekning av nødvendige (mer)kostnader.

Krav om betaling for vigslar etter forskriften § 2 andre ledd og § 3, bør fastsettes i egne bestemmelser, jf. forskriften § 4. Slike bestemmelser bør angi at det kan tas betaling, hvilke type kostnader betalingen skal dekke og hvilke satser som gjelder for de enkelte kostnadene.

Ugyldige ekteskapsinngåelser

En vigsel er av seremoniell karakter, men en vigsel er også en offentligrettslig handling, og vigslar har ansvar for å forvise seg om at vilkårene for inngåelse av ekteskap er oppfylt.

Ekteskapsloven § 16 har bestemmelser om ugyldige vigslar. For at en ekteskapsinngåelse skal være gyldig må fremgangsmåten i ekteskapsloven § 11 første ledd, jf. § 12, følges. Det innebærer at begge brudefolkene må være til stede under vigselen, og erklære at de ønsker å inngå ekteskap med hverandre, samt at vigsleren må erklære dem for ektefolk. Vigselen vil være ugyldig hvis den er foretatt av en person som ikke har myndighet til å foreta vigslar. Hvis en vigsel blir gjennomført av en kommunalt ansatt eller folkevalgt som ikke har fått myndighet til dette av kommunestyret, vil det innebære at ekteskapet ikke er gyldig.

En vigsel vil også være ugyldig hvis det ikke forelåg gyldig prøvingsattest på vigseltidspunktet, jf. ekteskapsloven § 10.

Hvis de formelle reglene for inngåelse av ekteskap ikke er fulgt, innebærer det at ekteskapet ikke anses for å være inngått og ekteskapet vil da heller ikke ha noen rettsvirkninger. Etter begjæring fra en av partene, kan et ugyldig ekteskap likevel godkjennes. Det er Fylkesmannen i Oslo og Akershus som behandler søknader om etterfølgende godkjenning av ugyldige ekteskap. For at fylkesmannen kan gi etterfølgende godkjenning, må det foreligge *«særlige grunner»*, jf. ekteskapsloven § 16 andre ledd. Departementet understreker at adgangen til å gi etterfølgende godkjenning er en unntaksregel.

Departementet oppfordrer på denne bakgrunn vigsler til å være påpasselig med at formalitetene ved vigselen blir fulgt. Vi viser i den forbindelse til den belastningen en ugyldig ekteskapsinngåelse kan medføre for brudefolkene.

Det framgår av ekteskapsloven § 1b at ekteskap skal inngås av egen fri vilje og med eget samtykke. Et ekteskap som ikke er inngått frivillig kan bli kjent ugyldig av domstolene, jf. ekteskapsloven § 16 tredje ledd.

Rettskilder

[Lov om ekteskap](#) av 4. juli 1991 nr. 47

[Forskrift om kommunale vigsler](#) av 18. september 2017 nr. 1421

[Forskrift om registrering og melding av vigsel](#) av 20. november 1992 nr. 854

[Forskrift om endring i forskrift om registrering og melding av vigsel](#) av 18. september 2017 nr. 1422

Forarbeidene til lovendringen om overføring av vigselsmyndighet fra domstolene til kommunen finnes i [Prop. 91 L \(2016-2017\), kapittel 3](#) og [Innst. 376 L \(2016-2017\)](#)

[Rundskriv Q-20/2016 om ekteskapsloven](#)

Forskrift om endring i forskrift 20. november 1992 nr. 854 om registrering og melding av vigsel

Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 18. september 2017 med hjemmel i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 17. Ved kgl. res 10. september 2004 er myndigheten etter ekteskapsloven § 17 delegert til Barne- og familiedepartementet (nå Barne- og likestillingsdepartementet).

I

I forskrift 20. november 1992 nr. 854 om registrering og melding av vigsel gjøres følgende endringer:

§ 1 bokstav c, d og ny bokstav e skal lyde:

- c) livssynssamfunn med *vigselsrett*
- d) særskilt oppnevnt vigsler etter ekteskapsloven § 12 d
- e) *ordfører, varaordfører eller kommunalt ansatt eller folkevalgt som kommunestyret selv har gitt vigselsmyndighet.*

§ 3 oppheves.

§ 5 skal lyde:

§ 5 Meldingen sendes på blankett fastsatt av departementet. Samtlige spørsmål skal besvares så langt de passer. *Vigsler etter ekteskapsloven § 12, unntatt prest i Den norske kirke, skal, sammen med vigselsmeldingen, legges ved dokumentasjon for sin vigselsmyndighet.*

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2018.

ETABLERING AV NYTT INTERKOMMUNALT SEKRETARIATSSLELSKAP OG REVISJONSSLELSKAP I NORDLAND

Saksbehandler: Ole Petter Nybakk
Arkivsaksnr.: 17/431

Arkiv: 026

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**
45/17 Formannskapet 29.11.2017

Rådmannens innstilling:

1. Beiarn kommune tar initiativ til gjennomføring av et eiermøte i Salten kommunerevisjon IKS på nyåret 2018. Nordland Fylkeskommunes initiativ til etablering av nytt revisjonsselskap ønskes debattert opp mot en alternativ intern strategiprosess. Beiarn kommunestyre gir ordføreren mandat til å representere kommunens syn på eiermøtet.
2. Beiarn kommune stiller seg positiv til å vurdere alternativer til dagens ordning med sekretariat for kontrollutvalgene i Salten. Alternativer til dagens organisering må imidlertid utredes. Det bes om at slik utredning organiseres gjennom rådmannsutvalget i Salten regionråd. Salten kontrollutvalgsservice trekkes inn i utredningen og den enkelte rådmann gir sin anbefaling innen utgangen av 2018.

Saksutredning:

Saken gjelder fremtidig organisering av kommunens revisjonstjeneste og hvordan sekretariat for kontrollutvalget skal organiseres.

Bakgrunn

Beiarn kommunes revisjonstjeneste er organisert som et interkommunalt selskap etter IKS-loven; Salten kommunerevisjon IKS. Hovedkontoret ligger på Fauske og selskapet har avdelingskontor i Bodø. Det er ca 10 ansatte i selskapet som utfører revisjon for 9 Saltenkommuner med hjemmel i kommunelovens § 78.

Beiarn kommunes sekretariatstjeneste for kontrollutvalget, Salten Kontrollutvalgsservice, er organisert som et interkommunalt samarbeid. Samarbeidet har en ansatt og kontorstedet er Inndyr. Sekretariatslederen utfører tjenester for kontrollutvalgene i 9 Saltenkommuner med hjemmel i kommunelovens § 77.

Om hvorfor det fremmes sak

Nordlands Fylkeskommune har i brev av 4.juli d.å. invitert kommunene i Nordland til å delta i arbeidet med å etablere nytt interkommunalt sekretariatselskap og revisjonsselskap i Nordland. Invitasjonen er sendt til de respektive interkommunale sekretariatselskaper i Nordland.

Salten kontrollutvalgsservice har lagt frem saken til kontrollutvalget i Beiarn kommune for

vedtak. Kontrollutvalget fattet i møte 16. oktober d.å. slikt vedtak:

Kontrollutvalget viser til invitasjon fra Nordland Fylkeskommune og ber kommunestyret vurdere å si ja til å delta i utredningen av nytt selskap for revisjon og nytt selskap for sekretariat.

I kommunestyrets møte 25. oktober d.å. ble protokollen fra kontrollutvalgets møte rutinemessig referert. Kommunestyret merket seg kontrollutvalgets vedtak og fant selv å gjøre slikt vedtak knyttet til saken:

Kommunestyret ber om at sak om å vurdere å si ja til å utrede deletakelse i nytt selskap for revisjon og nytt selskap for sekretariat tas opp på neste kommunestyremøte med saksutredning fra administrasjonen.

Om saksbehandlingen

Kontrollutvalget velges iht. kommunelovens §77, av kommunestyret selv. Oppgaven er å føre løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen. Med hensyn til sekretariat for kontrollutvalget er dette hjemlet i kommunelovens § 77, nr. 10 der det heter at kommunestyret skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.

Kommunenes revisjonsordning velges på annen måte. Rådmannen er inneforstått med at det også her er kommunestyret som selv, men etter innstilling fra kontrollutvalget, avgjør om kommunen skal ansette egen revisor, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor (kjøpe tjenesten). Dette er regulert gjennom kommunelovens § 78, nr. 3. og 4.

Av dette konkluderer rådmannen med at saksbehandlingen må hensynta at kommunestyrets valg av sekretærordning for kontrollutvalget og valg av revisjonsordning burde vært håndtert i to adskilte saker og prosesser. Etter det rådmannen ser av initiativet til Nordland Fylkeskommune og den lokale oppfølgingen, er dette ikke gjort tydelig.

Rådmannen har en generell utredningsplikt etter kommunelovens § 23, nr. 2. Med denne som utgangspunkt, med kommunestyrets klare vedtak fra 25. oktober og med presiseringen i kommunelovens § 77, nr 6. der det heter at før kontrollutvalget rapporterer resultatene av sitt arbeid til kommunestyret, skal den ha vært forelagt administrasjonssjefen til uttalelse, forsøker rådmannen i denne saken å belyse realitetene uten å avvente utredningen om nytt selskap for revisjon og nytt selskap for sekretariat (for kontrollutvalget).

Saksopplysninger

Nordlands Fylkeskommune har gjennom vedtak 79/17 og 80/17 i fylkestinget, gitt en anbefaling om at Nordland Fylkeskommune, og kommunene i Nordland setter i gang en utredningsprosess med intensjon om å finne en felles revisjonsordning, og en felles sekretariatsfunksjon for revisjonstjenestene for fylkeskommunen og kommunene i Nordland.

Å vurdere en større revisjonssammenslutning har vært gjort tidligere. Da vurderte man sammenslåing av enehetene Salten Kommunerevisjon IKS, Indre Helgeland kommunerevisjon og Ytre Helgeland kommunerevisjon, i en felles enhet gitt arbeidstitel «Nordland Revisjon».

Det ble ikke gjennomført av ulike årsaker. I ettertid har flere kommuner, spesielt på Helgeland, valgt å gå ut i markedet og inngått revisjonsordning med private.

Salten Kommunerevisjon IKS har, sammen med Ytre Helgeland, og Lofoten Kommunerevisjon gjort følgende likelydende vedtak på den nye invitasjonen som er kommet gjennom fylkestingets vedtak:

«Under forutsetning av at Nordland Fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:

Salten kommunerevisjon IKS er intressert å bli en del av en slik ordning. Styret mener at etablering av en konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevende arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltagerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære en annen løsning i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.

Salten kommunerevisjon IKS sin vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av våre deltagerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.

Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene Salten og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune».

Rådmannen tolker at vårt felles interkommunale selskap er positiv til etablering av en nytt og stort offentlig eid revisjonsselskap for hele Nordland. I all hovedsak slutter man seg til Nordland Fylkeskommunes argumentasjon for en samling av både revisjon og sekretariatsfunksjonen i en større enhet.

Hovedargumentene er at de vurderer det er driftsmessige utfordringer i små og mellomstore revisjonsenheter.

- Fagmiljøer som er sårbare for gjennomtrekk
- Manglende attraktivitet i kampen om de beste kandidatene
- Konkurransedyktighet når det gjelder kostnader
- Kundegrunnlaget er ofte begrenset
- Det er vanskelig å tiltrekke seg nye kunder

I tillegg nevnes at prosesser om evt. fremtidige endringer i kommunestruktur etter hvert vil stille enhetene ovenfor nye rasjonaliseringskrav der de minste enhetene i beskjedne grad vurderes å ha mulighet til å realisere stordriftsfordeler samtidig med at det ytes en fullverdig og forsvarlig revisjonstjeneste.

Saksbehandles vurdering - om revisjonsordningen:

Rådmannen forholder seg til at både fylkeskommunen og vårt interkommunale selskaps styrer stiller seg positive til å utrede mulighetene for å samle revisjonsressursene i en større offentlighet enhet, og helst en enhet som kunne favne alle Nordlandskommunene. Det

bemerkes at selskapenes styre tar alle forbehold om at vedtakene er betinget av eierkommunenes tilslutning, og at disse er villig å gjøre de respektive vedtak for å få til en slik integrasjon.

Rådmannens uttalelse i saken henger sammen med den erfaringen man har med dagens revisjonsordning, og tar utgangspunkt i vårt perspektiv som medeier.

Kommunene i Salten har i dag et felles samarbeid gjennom et interkommunalt selskap, Salten Kommunerevisjon IKS. Det spørsmålet eierkommunene etter rådmannens vurdering bør stille, er:

Er fordelene ved opprettelse av et nytt og større selskap så vesentlige at det er verd å avvikle ordningen som kommunene har bygget opp over år?

Sett fra et administrativt ståsted fungerer dagens revisjonsordning tilfredstillende. Rådmannen tillater seg også å kommentere at det er en vesentlig verdi i den lokalkunnskapen vårt selskaps ansatte har og representerer. Rådmannen opplever ikke at selskapet gjennom sitt samarbeid med kommunene, har uttrykt at selskapet er spesielt sårbart og at dagens organisering og størrelse representerer en vesentlig risiko for kvaliteten i revisjonen.

Rådmennene i Salten har hatt en uformell drøfting av sakern. Her fremkom heller ikke manglende kvalitet eller leveranseevne som tilsier at vi per i dag ser nødvendighetene av en alternativ løsning for vår revisjonstjeneste.

Saltenrådmennene kan per i dag heller ikke se dokumentert, men kun forventet, at en ny felles løsning for hele Nordland vil gi en økonomisk gevinst for kommunene.

Erfaringsmessig vil en utvidet enhet kreve større administrative ressurser til å koordinere. Administrasjonen vurderer at det vil være utfordringer knyttet til lokalisering, utgiftsnøkler, etablerte pensjonsforpliktelser i dagens selskaper m.v som vil bidra til vesentlige transaksjonskostnader knyttet til opprettelsen av et nytt selskap. Videre er det ikke usannsynlig at man over tid vil oppleve sentralisering av tjenestene. Det vil i neste omgang kunne bidra til større reiseutgifter og mindre lokal kunnskap om hver enkelt kommune i et langstrakt fylke som Nordland.

Saltenkommunene har i de senere år arbeidet med en felles eierskapsstyring. Vi har i fellesskap fått vedtatt en eierskapsmelding, og har etter hvert begynt å få en hvis grad av trening med eierstyring på et regionalt nivå. Rådmannen opplever at vi har et stykke vei å gå i forhold til de selskaper vi allerede har, men en større enhet, på fylkesnivå, vil utvilsomt utfordre oss i forhold til denne tematikken. Det er sannsynlig at det enkelte kommunestyre vil merke større avstand til sitt eget selskap og at eierstyringen blir mer utfordrende.

Med en viss kunnskap om situasjonen for resten av fylket er det rådmannens vurdering at et felles selskap for hele Nordland er usannsynlig. Per i dag eksisterer det tre IKS løsninger, to § 27 samarbeid, fem kommuner med private revisorer, og en kommune som har egen revisjon internt. Rådmannen stiller spørsmål om tiden er moden, eller om man heller ikke skulle ha en intern strategidebatt blant dagens eiere av Salten kommunerevisjon IKS og herunder ta opp hvilken holdning man skal ha til at eventuelle andre kommuner (hva med Rødøy for eksempel?) og fylkeskommunen kan slutte seg til eksisterende selskap.

Det understrekes at initiativet fra Nordland Fylkeskommunes kun er en invitasjon til en utredning. Fra anbefalingene som kommer fra fylket selv, og fra behandlingen i styrene i selskapene er det likevel sannsynlig at det blir en utredning. Dette har rådmannen ingen kommentarer til.

Saksbehandles vurdering - om sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalg.

Å vurdere alternativer til dagens samarbeid om sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalgene i Salten har rådmannen en mer åpen holdning til. Her opplever også rådmannen, ut fra lovmessig nevnte utredningsplikten, å ha en rolle.

Rådmannen ønsker på dette området å inngå i et utredningsarbeid og det er også ønskelig med aktiv deltakelse fra Salten kommunerevisjon. Her er lovgrunnlaget annerledes enn for revisjonsordningen og kontrollutvalget er ikke den instansen som skal innstille til kommunestyret om hvilken ordning den enkelte kommune skal ha. Rådmannen opplever at det velfungerende Saltensamarbeidet, i hovedsak organisert gjennom Salten Regionråd og gjennom kommunenes felles Eiermelding, er et godt utgangspunkt for å ta initiativ til en egen utredning på dette området.

Konklusjon:

Både hva angår organiseringen av fremtidig revisjonsordning og hva angår organiseringen av sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalg, anbefaler rådmannen at kommunen, i samarbeid med dagens eiere og samarbeidsparter og i samråd med Salten kommunerevisjon IKS og Salten Kontrollutvalgsservice, tar et eget initiativ til å avklare hvilke ordninger vi vil ha for fremtiden.

KONSESJONSKRAFTAVTALE MED NORDLAND FYLKESKOMMUNE

Saksbehandler: Ole Petter Nybakk

Arkiv: 025

Arkivsaksnr.: 17/689

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**

46/17 Formannskapet

29.11.2017

Rådmannens innstilling:

1. Beiarn kommune godkjenner at frist for oppsigelse av avtalen av juni 1983 om deling av gevinst ved salg av konsesjonskraft, forlenget av Fylkestinget i sak 04/12 med utløp 09. juni 2023, er 9. juni 2018. Dette er 5 år før avtaleperiodens utløp.
2. Ordføreren gis mandat til å forhandle om videreføring av den konsesjonskraftavtalen blant annet Beiarn kommune har med Nordland Fylkeskommune om deling av gevinsten på den konsesjonskraftmengden vi ikke kan nyttiggjøre oss alene.

Bakgrunn:

Reglene om kommunal rett til konsesjonskraft er hjemlet i Lov om vassdragsreguleringer §12, nr. 15 og i Lov om erverv av vannfall mv. (vannfallskonsesjonsloven) § 2, nr 12.

Av nevnte lover finner vi at kommunene har rett til inntil 10 % av den kraftmengden som innvinnes ved magasinering av vann til styrt kraftproduksjon. Kommunene overtar denne kraftmengden ved anlegget og må betale en produksjonspris som fastsettes årlig av Olje- og energidepartementet (konsesjoner gitt etter mai 1959). I tillegg må kommunene betale for innmatingen i kraftnettet. Kommunenes rett til uttak av denne kraften (konsesjonskraften) er oppad begrenset til det totale alminnelige forbruket. Fylkeskommunene har en subsidiær rett til den kraften som måtte overstige alminnelig forbruk i kommunen.

Hva kommunene gjør med kraften etter dette er i stor grad opp til dem selv. Beiarn kommune har siden 2003 solgt kraften gjennom kommisjonær på avtale om aktiv forvaltning. Beste år har gitt kommunen over 9 millioner i netto inntekt, mens dårligste år siden 2003 ser ut til å bli inneværende år med under 2 millioner i netto inntekt.

Beiarn kommune har konsesjonskraft fra beiardelen av SKS sitt Sundsfjord-anlegg, fra beiardelen av Statkraft sitt Saltfjellet-Svartisen-anlegg og en ytterst beskjedne mengde fra SKS sitt anlegg på Oldereid (etter at Tindvatn i Lurfjell kom med). Kommunens alminnelige forbruk er på 18.755.000 kWh, men vi har rett til vel 37.000.000 kWh.

Ultimo oktober ble Beiarn kommune ved ordfører varslet om at Nordland Fylkeskommune hadde til hensikt å fremme sak for fylkestinget allerede i desember d.å. angående avtalen flere Nordlandskommuner har om deling av konsesjonskraft.

Avtalen er opprinnelig fra 9. juni 1983 og dreier seg om deling 50/50 av nettogevinsten av den konsesjonskrafta primærkommunene i Nordland ikke kan nyttiggjøre seg fordi de har lavere alminnelig forbruk enn den kraftmengden de har rett til i form av konsesjonskraft. Avtalen

kom på plass etter at det i Nordland på 70- og 80-tallet pågikk et stort arbeid med kartlegging av naturressurser og vurderinger av vern mot bruk. Den omfattende prosessen fikk flere følger der konsesjonskraftavtalen var en, mens enn annen var at Saltdal kommune for første gang i Norges historie fikk utbetalt kr. 10 mill fordi de fikk vernet så store deler av sitt areal. Statkraft begynte etter at prosessen var avsluttet å planlegge store utbygginger i Nordland, blant annet Saltfjellet/Svartisen-utbyggingen, som noen ansatte i Statkraft fremdeles betegner Norges råeste kraftanlegg.

Opprinnelig avtale fra 1983 hadde en varighet på tretti år. Fem år før utløp/automatisk forlenging med tretti nye år ble det iht ett av avtalepunktene varslet oppsigelse av avtalen slik at den skulle gå ut 9. juni 2013. Fylkestinget klarte imidlertid å snu på innstillingen i saken og fikk med knappest mulig flertall videreført avtalen frem til 9. juni 2023, altså for 10 år.

Samme oppsigelsesregler som i opprinnelig avtale, er videreført. Avtaletekst er i det hele tatt ikke endret fra den opprinnelige avtalen. Det var derfor noe overraskende at kommunen ble kontaktet allerede nå, da saken ikke må avklares før 9. juni. Rådmannen mener vi har våren på oss. Det er ikke Fylkesråd for næring enig i.

Den økonomiske verdien av avtalen varierer sterkt, med varierende kraftpris. Beste år var gevinsten av denne avtalen isolert på mer enn 2,5 mill, mens dårligste år er verdien godt under 1 mill. Kommunens nettoinntekt fra konsesjonskraft inngår i finansieringen av den daglige drifta.

Saksutredning:

Etter møte, 9. november d.å. mellom fylkesråd for næring og fylkeskommunens næringssjef på ene siden og kommunene Sørfold og Beiarn, representert ved ordførere og økonomisjef/rådmann, har det vært en del oppfølging via mail om den videre behandlingen av saken.

Fylkesråden mener det er nødvendig med et konkret vedtak på deres side for å kunne forhandle om avtalen på nyåret. Konkret har råden bedt om tilbakemelding på vedlagte utkast til vedtak:

1. Det vises til avtale av juni 1983 om deling av gevinst ved salg av konsesjonskraft, forlenget av Fylkestinget i sak 04/12 med utløp 09. juni 2023.
 - a. Det opptas forhandlinger med kommunene Beiarn, Bindal, Rødøy og Sørfold om avtalen av juni 1983 om deling av gevinst ved salg av konsesjonskraft, forlenget av Fylkestinget i sak 04/12 med utløp 09. juni 2023.
 - b. En slik forhandling forutsetter at samtlige 4 kommuner fatter lovlige vedtak i sine kommunestyrer om at de godkjenner at frist for oppsigelse av avtalen er 9. juni 2018, som er 5 år før avtaleperiodens utløp. Slikt vedtak må fattes innen 20. desember 2017.
 - c. Dersom et slikt vedtak ikke fattes i alle de 4 kommunene innen den aktuelle fristen, viderefører Nordland fylkeskommune ikke avtalen med den eller de av kommunene som ikke gjør et slikt vedtak, og avtalen om deling av gevinst på salg av fylkeskommunens konsesjonskraft med denne/disse kommunene anses da oppsagt fra 20.12.2017, med virkning etter at delingsperioden utløper 09. juni 2023.

- d. Dersom kommunene aksepterer en slik framgangsmåte, legges resultatet av forhandlingene fram for Fylkestinget i april 2018.
2. Avtale om deling av gevinst på salg av konsesjonskraft sies opp med kommunene Hamarøy, Meløy og Brønnøy fra 20.12.2017, med virkning etter at delingsperioden utløper 09. juni 2023.

Ordføreren har svart slik:

Beiarn kommune er fornøyd med at vi får bedre tid på denne saken og koster til å fremme sak innen 20. desember 2017, hvor vi godkjenner at frist for oppsigelse av avtalen er 9. juni 2018. Vi er likevel betenkt over at avtalen sies opp med de øvrige kommunene (Hamarøy, Meløy og Brønnøy).

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at vi aksepterer presiseringen av 9. juni 2018 som fristdato for et eventuelt opphør av avtalen. I tillegg bes om at ordfører gis mandat til å forhandle på kommunens vegne om videreføring av avtalen.

STRATEGIPLAN REISELIV SALTEN

Saksbehandler: Bjørnar Brændmo

Arkiv: U60

Arkivsaksnr.: 17/697

Saksnr.: Utvalg Møtedato

47/17 Formannskapet

29.11.2017

Rådmannens innstilling:

1. Beiarn kommune slutter seg til Strategiplan Reiseliv Salten 2017-2027.
2. Eventuelle organisatoriske og økonomiske konsekvenser for Beiarn kommune legges fram i egen sak.
3. De strategiske satsingsområdene legges til grunn som et vedlegg til strategisk næringsplan.

Saksutredning:

Som en del av det treårige *Byregionprosjektet Fase 2* for Salten, er et av mandatene at det skal leveres et forslag til en strategiplan for reiseliv i Salten.

Arbeidsgruppen for denne planen har vært næringsnettverket i Salten og styringsgruppen er rådmannsutvalget i Salten.

I tillegg har en faggruppe med aktører fra næringsliv, og universitet deltatt aktivt i arbeidet.

Planen skal være et felles arbeidsredskap for kommunenes tilrettelegging for næringsarbeid innen reiseliv i Salten.

Målet for arbeidet har vært å se på den tilrettelegging som kommunene i Salten bør jobbe med for at reiselivsnæringen skal kunne utvikles på en bærekraftig måte og bidra til økt verdiskaping, økte ringvirkninger og økt sysselsetting i Salten.

Det foreslås en strategisk plan for de kommende ti årene- fra 2017–2027. Dette vurderes som et første steg i et arbeid som ligger foran kommunene – derfor er det også pekt på flere områder som bør utredes videre for å oppnå økt verdiskaping og økt sysselsetting i Salten.

For at verdiskaping og de gode ringvirkningene av reiselivsnæringen skal kunne øke, har næringen behov for at kommunene samhandler innen områdene Næringsutvikling – infrastruktur -samferdsel og arealplanlegging.

Bakgrunn:

Utviklingsprogrammet for byregioner fase 2 er et samarbeidsprosjekt mellom kommunene i Salten, næringslivet i Salten og Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Prosjekteier: Bodø Kommune sammen med kommunene Hamarøy, Steigen, Sørfold, Fauske, Saltdal, Beiarn, Gildeskål, Meløy.

Godkjent av prosjekteier: 14. 08.2015
Budsjettramme: NOK 6 000 000,
Oppstart: 16.11.2015
Antatt sluttdato: 15.11.2018

Hensikten er økt vekst i hele regionen gjennom aktivt nærings samarbeid i Salten. Bakgrunn er funn i fase 1 i prosjektet.

Dette prosjektet er vedtatt i alle Saltenkommunene.

Organisering av prosjektet:

Styringsgruppe:

Rådmannsutvalget i kommunene Hamarøy, Steigen, Sørfold, Fauske, Saltdal, Beiarn, Gildeskål, Meløy og Bodø v/ Rådmann i Meløy Hege Sørli.

Prosjektleder: Mona Lindal

Arbeidsgruppe: Næringsnettverket i Salten

Gjennom byregionsprogrammet fase II skal følgende gjennomføres:

1. Styrkning av samarbeidet mellom kommunene i næringsarbeidet med felles næringsutvikling på enkeltområder og enkeltprosjekter.
2. Utarbeidelse av strategiplan havbruk
3. Utarbeidelse av strategiplan mineral
4. Utarbeidelse av strategiplan natur-og kulturbasert reiseliv og primærnærings.

Saltenkommunene er rike på naturressurser. En økt nyttiggjørelse av disse ressursene vil skape lokale arbeidsplasser og dermed økt vekst i hele regionen. I et større samarbeid mellom by og omland vil regionen og kommunene utnytte og videreutvikle sine egne fortrinn. Bodø innehar både utviklingskompetanse og plankompetanse som omlandskommunene kan nyttiggjøre seg. Videre er Bodø viktig som transportknutepunkt og ikke minst som forsknings- og utviklingsinstitusjon gjennom Universitetet i Nordland. Omlandskommunene sitter på store naturressurser, en sterk lokalkunnskap og spisskompetanse på de næringer som er representert i kommunen.

Gjennom utvikling av næringsnettverket og samarbeid om utarbeidelse av strategier for viktige næringer i regionen vil vi kunne skape synergier som gir vekst på sikt.

Under utarbeidelse av forslag til strategiplan reiseliv, er det etablert en faggruppe.

Faggruppen består av:

Hege Ruud,	Heges matopplevelser
Anita Overelv,	Hamsunsenteret
Andre Madvig Wagelid,	Albmi adventures
Ann-Kristin Rønning Nilsen,	Visit Bodø
Einar Lier Madsen,	Nordlandsforskning
Elin-M Kvamme,	Saltdal Utvikling
Kyrre Didriksen,	Bodø kommune (observatør)

Reiselivsnæringen er en viktig og sammensatt næring i regionen. Det er 1631 bedrifter i Salten som befinner seg direkte eller indirekte innenfor reiselivsrelaterte bransjer. Alle kommunene i Salten er i dag vertskap for denne opplevelsesbaserte næringen, og de har stort potensial til videre utvikling av denne. De siste årene har det vært stor vekst innen reiseliv i regionen, og det forventes fortsatt vekst i årene framover. For å sikre bærekraftig vekst og verdiskaping, er det viktig å samarbeide på tvers av kommunegrensene. Nord Universitet har et ledende akademisk miljø innen reiseliv.

Vurdering:

Reiselivsnæringen er i vekst, og i endring. Næringen blir stadig mer basert på helhetlige opplevelser med bærekraftsfokus, noe som kundene mer og mer vektlegger og prioriterer i sine reisvalg. Reiselivsnæringen i Norge er under strukturell endring. Organisering av næringen i regionale og nasjonale destinasjonsselskaper er noe norske myndigheter påvirker og ønsker. Kommunene i Salten bør støtte opp om dette arbeidet. Kommunene bør også se sitt ansvar som produkteier, vertskap, rammesetter og utviklingspartner og tilrettelegge for at reiselivsnæringen skal kunne utnytte sitt potensial for vekst og bærekraftig verdiskaping.

Strategiplanen er utarbeidet i samarbeid med reiselivsnæringen i Salten og forsknings og utdanningsmiljøet. Planen har vært på høring hos næringssjefene i alle Saltenkommunene. Deres mandat har vært å forankre dette i sine kommuners næringsliv og kommunale etater. Disse har gitt innspill og forslag til endring og innspill, som er tatt til følge. Planen har også vært behandlet i Rådmannsutvalget.

Vårt eget reiselivsprosjekt faller naturlig inn i de strategier og valg som denne strategiplanen fremhever.

Vedlegg:

Strategiplan Reiseliv Salten 2017-2027